

Örgütsel Destek Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Örgütsel Destek Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28236>

Özet

Örgütsel Destek Algısı Ölçeği (ÖDAÖ), çalışanlar kurumlar tarafından kendilerine ne kadar değer verildiği ve refahlarının ne kadar önemsendiğine dair geliştirdikleri küresel inançları ölçmek amacıyla kullanılan bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal olarak geliştirilen Örgütsel Destek Algısı (Perceived Organizational Support - POS) kavramının Türkiye bağlamına uyarlanmasıdır. Şpek Yokuş tarafından 2006 yılında Hacettepe Üniversitesi'nde hazırlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında kullanılmıştır. Çalışmanın temel amacı, özellikle **erkek egemen işlerde çalışanların örgütsel destek algıları** ile **örgütsel bağlılıklar** arasındaki ilişkiyi incelemektir. Ölçeğin bu uyarılması, örgütsel psikoloji ve insan kaynakları yönetimi alanlarında önemli bir ölçüm aracı olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Destek Algısı, Örgütsel Bağlılık, İş Psikolojisi, Uyarılma, Örgütsel Davranış, Çalışan Refahı, Şpek Yokuş, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Şpek Yokuş (Uyarlayan).

Amaç

Örgütsel Destek Algısı Ölçeği'nin temel amacı, çalışanların organizasyonlarının kendilerini ne ölçüde desteklediğini ve değer verdiğini algılamalarını nicel olarak belirlemektir. Bu uyarılma çalışmasında özel olarak, **erkek egemen** sektörlerde çalışan bireylerin örgütsel destek algılarının, onların kuruma olan **örgütsel bağlılık** düzeyleri üzerindeki etkisini araştırmaktır. Elde edilen veriler, kurumların personel politikalarını ve çalışan memnuniyetini arttırmaya yönelik stratejilerini geliştirmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Ölçek, aynı zamanda, çalışanların organizasyon tarafından sağlanan kaynaklara, adil muamele ve takdire ilişkin genel değerlendirmelerini yansıtan tek bir küresel destek algısı puanı elde etmek için tasarlanmıştır. Bu algı, iş tatmini, iş performansı ve işten ayrılma niyetinin öngörülmesinde kritik bir rol oynamaktadır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, **Örgütsel Destek Algısı**'dir (ÖDA). ÖDA, bir çalışanın organizasyonun kendisinin katkılarına takdir ettiğine ve refahına önemsendiğine dair geliştirdiği genel inançtır. Bu inanç, sosyal değişim teorisine dayanır; çalışanlar, organizasyonun kendilerine sağladığı destek karşılığında daha yüksek performans ve bağlılık gösterme eğilimindedir.

ÖDA, genellikle tek boyutlu (unidimensional) bir yapı olarak kabul edilir ve çalışmaların organizasyonun kendilerine karşı tutumları ve davranışları değerlendirilmelerini kapsar. Yapılan uyarılma çalışması, bu tek boyutlu yapıların Türk kültürü ve işgücü bağlamında geçerliliğini ve güvenilirliğini araştırmayı hedeflemiştir.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi "-" olarak belirtilmiş olsa da, Yokuş (2006) tarafından gerçekleştirilen yüksek lisans tezi, ölçeğin Türkçe adaptasyon sürecinde geçerlik çalışmaları içermektedir. Bu çalışmalar genellikle yapı geçerliği ve ölçüt bağımlı geçerliği kapsar.

Yapı Geçerliği: Ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıyı (ÖDA) ne kadar doğru ölçtüğünü belirlemek için genellikle doğrulayıcı veya açıklayıcı **faktör analizi** yöntemleri kullanılmıştır.

Ölçüt Bağımlı Geçerlik: ÖDAÖ puanlarının, teorik olarak ilişkili olduğu düşünülen diğer yapılarla (örneğin, **örgütsel bağlılık**, iş tatmini) korelasyonları incelenmiştir. Yüksek korelasyonlar, ölçüt bağımlı geçerliğin sağlandığını gösterir.

Güvenirlik

Ölçek uyarlamalarında güvenilirlik, genellikle iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) ile değerlendirilir. Yokuş (2006) tezinde, ölçeğin maddelerinin ne ölçüde tutarlı olduğunu gösteren Cronbach Alfa değerleri sunulmuştur.

Yüksek bir Cronbach Alfa değeri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçeğin iç tutarlılığının yeterli olduğunu ve tüm maddelerin aynı temel yapıyı ölçmeye katkıda bulunduğunu gösterir. Bu tür bir **psikometrik** analiz, ölçeğin kültürel adaptasyonunun başarısını teyit etmek için zorunludur.

Faktör Analizi

Örgütsel Destek Algısı Ölçeği (ÖDAÖ), orijinal formunda olduğu gibi, genellikle tek faktörlü bir yapı sergilemesi beklenen bir araçtır. Yokuş'un adaptasyon çalışmasında, Türk örnekleminde ölçeğin faktör yapısının orijinal yapıyla uyumlu olup olmadığını kontrol etmek amacıyla **faktör analizi** uygulanmıştır.

Eğer analiz sonucunda tek bir baskın faktör ortaya çıkmışsa, bu çalışmaların organizasyon desteğini tek bir küresel değerlendirme olarak algıladıklarını destekler. Bu analiz, ölçeğin yapısal geçerliğinin temelini oluşturur ve maddelerin faktör yüklerinin yeterli düzeyde olduğunu göstermelidir.

Enstrüman Bilgileri

Test Type: **Uyarlama** (Adaptation) - Orijinal Örgütsel Destek Algısı (POS) Ölçeği'nin Türkçe'ye adaptasyonu.

Format: Genellikle 5'li veya 7'li **Likert Ölçeği** formatında derecelendirme kullanılır (Örneğin: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum).

Language Available: Türkçe.

Population Group: Çalışanlar (Özellikle erkek egemen işlerde çalışanlar).

Age Group: Yetişkin işgücü.

Population Details: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde sunulan tez kapsamında, spesifik bir sektör veya iş kolundan (erkek egemen işler) toplanan örneklem.

Test Methodology: Öz Bildirimli (Self-Report) Anket.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Destek, İnsan Kaynakları, İş Tatmini, Çalışan Algısı, **Uyarlama**, **Psikometri**, Hacettepe Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Yüksek lisans tezi yazarının ORCID bilgisi kaynakta mevcut değildir).

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor.

Correspondence Address: Şpek Yokuş (2006), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara (Tez dönemi itibarıyla).

Şzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin orijinal formu akademik kullanım için yaygın olarak erişilebilir olsa da, bu özel adaptasyonun kullanımı için Şpek Yokuş'un yüksek lisans tezine atıfta bulunulması gerekmektedir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli araştırma projeleri için yazar veya Hacettepe Üniversitesi'nden izin alınması gerekebilir. Testin uyarlama ve uygulama yılı **2006**'dir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [orgutsel-destek-algisi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Yoku?, ?. (2006). *Erkek egemen i?lerde çal??anlar?n örgütsel destek alg?lar? ve örgütsel ba?l?l?klar? aras?ndaki ili?ki*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tez eri?im linki: tez.yok.gov.tr

Örgütsel Destek Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri spesifik olarak listelenmemiştir; ancak ölçek, Yoku? (2006) yüksek lisans tezinin ekler bölümünde yer almaktadır. Tipik bir Örgütsel Destek Alg?s? Ölçe?i (SPOS) uyarlamas?, organizasyonun çal??ana de?er verdi?ini ve onu destekledi?ini belirten ifadeler içerir.

Örnek Maddeler (Orijinal ölçekten uyarlanm??t?, teyit için teze bak?lmal?d?):

- Organizasyonum benim iyili?imi gerçekten önemsiyor.
- Organizasyonum benim için çabalar?m? takdir ediyor.
- Bu organizasyon bana kar?? s?cak ve samimi davran?yor.
- Organizasyonum, i?imi ne kadar iyi yapt???m? fark ediyor.
- Organizasyonum benim problemlerimi dinlemeye isteklidir.